

ข้อกำหนดกรมตำรวจ

เรื่อง สัญญาจนจรจร เครื่องหมายจรจร

และความหมายของสัญญาจนจรจร และเครื่องหมายจรจร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ อธิบดีกรมตำรวจกำหนดสัญญาจนจรจร เครื่องหมายจรจร และความหมายของสัญญาจนจรจร และเครื่องหมายจรจรไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ใช้สัญญาจนจรจรและเครื่องหมายจรจรตามแบบที่กำหนดโดยภาพตัวอย่างท้ายข้อกำหนดนี้ทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป ส่วนสัญญาจนจรจรและเครื่องหมายจรจรแบบเก่าที่ใช้อยู่ก่อนวันประกาศ และยังมีได้เปลี่ยนแปลงเป็นแบบใหม่ ก็ให้ใช้ได้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้เปลี่ยนเป็นแบบใหม่ตามข้อกำหนดนี้

ข้อ ๒ สัญญาจนจรจร เครื่องหมายจรจร และความหมายของสัญญาจนจรจรและเครื่องหมายจรจรตามข้อกำหนดนี้ ให้ใช้ในเขตทางตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกทั่วราชอาณาจักร

สัญญาณจรจร

ข้อ ๓ สัญญาณไฟจรจร หมายถึง สัญญาณจรจรที่ใช้ควบคุมการจรจร โดยโคมสัญญาณไฟจรจรประกอบด้วยดวงโคมอย่างน้อยสามดวง สัญญาณไฟจรจรสีแดงอยู่ตอนบน สัญญาณไฟจรจรสีเหลืองอำพันอยู่ตอนกลาง และสัญญาณไฟจรจรสีเขียวอยู่ตอนล่าง ในบางกรณีอาจมีโคมสัญญาณไฟจรจรลูกศรสีเขียวประกอบได้ โคมสัญญาณไฟจรจรโดยทั่วไปมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกว้าง ๒๐๐ มิลลิเมตร โคมสัญญาณไฟจรจรลูกศรสีเขียว โดยทั่วไปมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๐๐ มิลลิเมตร สัญญาณไฟจรจรให้ติดตั้งบนเสาในลักษณะที่สามารถมองเห็นได้โดยชัดเจน ในแต่ละทิศทางของการจรจรต้องมีสัญญาณไฟจรจรอย่างน้อย ๒ ชุด ชุดแรกติดตั้งบนขอบทางด้านซ้ายมือใกล้ทางแยก ในกรณีทางนั้น ๆ มีช่องทางเดินรถหลายช่องทางจะติดตั้งสัญญาณไฟจรจรบนเกาะกลางทางเพิ่มขึ้นก็ได้ ชุดที่สองติดตั้งบนเกาะกลางทาง หรือเกาะกลางทางฝั่งตรงข้ามของทางแยกนั้น ๆ

ข้อ ๔ สัญญาณด้วยมือและแขนของพนักงานเจ้าหน้าที่ หมายถึง สัญญาณจรจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้า

ข้อ ๕ สัญญาณนกหวีด หมายถึง สัญญาณจรจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยเสียงสัญญาณนกหวีด

เครื่องหมายจรจร

ข้อ ๖ เครื่องหมายจรจร แบ่งเป็น ๒ ชนิด คือ

(๑) เครื่องหมายจรจรชนิดแผ่นป้ายทำด้วยแผ่นโลหะหรือไม้ หรือวัสดุอื่นที่แทนกันได้

(๒) เครื่องหมายจราจรบนผิวทาง ขอบทาง ขอบวงเวียน
เสา หลักราว สะพาน กำแพง รั้ว และท่อน ๆ โดยใช้สี หมุดโลหะ
กระเบื้องเคลือบ หรือวัตถุอื่นที่แทนกันได้ ทา ดอก หรือฝังไว้

ข้อ ๗ เครื่องหมายจราจรตามข้อ ๖ (๑) แบ่งเป็น ๒ ประเภท
คือ

(๑) ประเภทบังคับ ได้แก่ เครื่องหมายกำหนด บังคับ
ห้ามหรือจำกัด บางประการ เพื่อบังคับการจราจรในทาง

(๒) ประเภทเตือน ได้แก่ เครื่องหมายเตือนให้ผู้ใช้ทาง
ระวังอันตรายตามความหมายในแผ่นเครื่องหมายนั้น ๆ

เครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ

ข้อ ๘ ให้ผู้ขับรถปฏิบัติตามความหมายแห่งเครื่องหมายนั้น ๆ
ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องหมาย “หยุด” หมายความว่า รถทุกชนิด
ต้องหยุดให้รถและคนเดินเท้าในทางขวางหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่า
ปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้ว จึง
ให้เคลื่อนรถต่อไปได้ด้วยความระมัดระวัง (บ. ๑)

(๒) เครื่องหมาย “ให้ทาง” หมายความว่า รถทุกชนิด
ต้องระมัดระวังและให้ทางแก่รถและคนเดินเท้าในทางขวางหน้าผ่านไป
ก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณ
ทางแยกนั้นแล้ว จึงให้เคลื่อนรถต่อไปได้ด้วยความระมัดระวัง (บ. ๒)

(๓) เครื่องหมาย “หยุดตรวจ” หมายความว่า ให้ผู้
ขับรถหยุดรถที่เครื่องหมายนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจและเคลื่อนรถต่อไป
ได้เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจแล้วเท่านั้น (บ. ๓)

(๔) เครื่องหมาย “ห้ามเข้า” หมายความว่า ห้ามมิให้รถทุกชนิดเข้าไปในทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๔)

(๕) เครื่องหมาย “ห้ามเลี้ยวซ้าย” หมายความว่า ห้ามมิให้เลี้ยวรถไปทางซ้าย (บ. ๕)

(๖) เครื่องหมาย “ห้ามเลี้ยวขวา” หมายความว่า ห้ามมิให้เลี้ยวรถไปทางขวา (บ. ๖)

(๗) เครื่องหมาย “ห้ามกลับรถ” หมายความว่า ห้ามมิให้กลับรถไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๗)

(๘) เครื่องหมาย “ห้ามแซง” หมายความว่า ห้ามมิให้แซงรถแซงชนหน้ารถคันอื่นในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๘)

(๙) เครื่องหมาย “ห้ามรถบรรทุกหนักแซง” หมายความว่า ห้ามมิให้แซงรถบรรทุกหนักมากแซงชนหน้ารถคันอื่น ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๙)

(๑๐) เครื่องหมาย “ห้ามรถยนตร์” หมายความว่า ห้ามรถยนตร์ทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๑๐)

(๑๑) เครื่องหมาย “ห้ามรถบรรทุก” หมายความว่า ห้ามรถบรรทุกทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๑๑)

(๑๒) เครื่องหมาย “ห้ามรถยนตร์ที่ใช้ในการเกษตร” หมายความว่า ห้ามรถยนตร์ที่ใช้ในการเกษตรทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๑๒)

(๑๓) เครื่องหมาย “ห้ามรถพ่วง” หมายความว่า ห้ามรถพ่วงทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๑๓)

(๑๔) เครื่องหมาย “ห้ามรถจักรยานยนต์” หมายความว่า ห้ามรถจักรยานยนต์ผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๑๔)

(๑๕) เครื่องหมาย “ห้ามรถจักรยาน” หมายความว่า ห้ามรถจักรยานผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๑๕)

(๑๖) เครื่องหมาย “ห้ามรถสามล้อ” หมายความว่า ห้ามรถสามล้อผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๑๖)

(๑๗) เครื่องหมาย “ห้ามรถยนต์สามล้อ” หมายความว่า ห้ามรถยนต์สามล้อผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๑๗)

(๑๘) เครื่องหมาย “ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์” หมายความว่า ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๑๘)

(๑๙) เครื่องหมาย “ห้ามรถจักรยาน รถสามล้อและรถจักรยานยนต์” หมายความว่า ห้ามรถจักรยาน รถสามล้อ และรถจักรยานยนต์ผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๑๙)

(๒๐) เครื่องหมาย “ห้ามล้อเลื่อนลากเข็น” หมายความว่า ห้ามเฉพาะล้อเลื่อนลากเข็นผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๒๐)

(๒๑) เครื่องหมาย “ห้ามเกวียน” หมายความว่า ห้ามเกวียนทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๒๑)

(๒๒) เครื่องหมาย “ห้ามคน” หมายความว่า ห้ามคนผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๒๒)

(๒๓) เครื่องหมาย “ห้ามใช้เสียง” หมายความว่า ห้ามมิให้ใช้เสียงสัญญาณ หรือทำให้เกิดเสียงที่ก่อการรบกวนด้วยประการใด ๆ ในเขตที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๒๓)

(๒๔) เครื่องหมาย “ห้ามรถหนักเกินกำหนด” หมายความว่า ห้ามมิให้รถทุกชนิดที่มีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนด หรือเมื่อรวมน้ำหนักรถกับน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าที่กำหนดไว้เป็น “ตัน” ตามจำนวนเลขในเครื่องหมายนั้น ๆ เข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๒๔)

(๒๕) เครื่องหมาย “ห้ามรถกว้างเกินกำหนด” หมายความว่า ห้ามมิให้รถทุกชนิดที่มีขนาดกว้างเกินกำหนดเป็น “เมตร” ตามจำนวนเลขในเครื่องหมายนั้น ๆ เข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๒๕)

(๒๖) เครื่องหมาย “ห้ามรถสูงเกินกำหนด” หมายความว่า ห้ามมิให้รถทุกชนิดที่มีความสูงรวมทั้งบรรทุกเกินกว่ากำหนดเป็น “เมตร” ตามจำนวน เลขในเครื่องหมายเข้าไปในเขตทางหรืออุโมงค์ที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๒๖)

(๒๗) เครื่องหมาย “ห้ามรถยาวเกินกำหนด” หมายความว่า ห้ามมิให้รถทุกชนิดที่มีขนาดยาวเกินกำหนดเป็น “เมตร” ตามจำนวนเลขในเครื่องหมายนั้น ๆ เข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ. ๒๗)

(๒๘) เครื่องหมาย “จำกัดความเร็ว” หมายความว่า ห้ามมิให้ผู้ขับรถทุกชนิดใช้ความเร็วเกินกว่าที่กำหนดเป็นกิโลเมตรต่อชั่วโมงตามจำนวนตัวเลขในแผ่นเครื่องหมายนั้น ๆ ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมายจนกว่าจะพ้นที่สุดระยะที่จำกัดความเร็วนั้น (บ. ๒๘)

(๒๘) เครื่องหมาย “สุดเขตจำกัดความเร็ว” หมายความว่า ผู้ขับรถทุกชนิดจะใช้ความเร็วเกินกว่าที่กำหนดเป็นกิโลเมตรต่อชั่วโมงตามจำนวนตัวเลขในแผ่นเครื่องหมายนั้น ๆ ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมายนั้นได้ แต่ต้องไม่เกินความเร็วตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ป. ๒๘)

(๓๐) เครื่องหมาย “ห้ามจอดรถ” หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิดในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (ป. ๓๐)

(๓๑) เครื่องหมาย “ห้ามหยุดรถ” หมายความว่า ห้ามหยุดรถทุกชนิดในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (ป. ๓๑)

(๓๒) เครื่องหมาย “ห้ามจอดรถในวันคี่” หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิดในวันคี่ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (ป. ๓๒)

(๓๓) เครื่องหมาย “ห้ามจอดรถในวันคู่” หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิดในวันคู่ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (ป. ๓๓)

(๓๔) เครื่องหมาย “ให้รถสวนทางมาก่อน” หมายความว่า ให้ผู้ขับรถทุกชนิดหยุดรถตรงเครื่องหมาย เพื่อให้รถที่กำลังแล่นสวนทางมาก่อน ถ้ามีรถข้างหน้าหยุดรออยู่ก่อนก็ให้หยุดรอถัดต่อกันมาตามลำดับเมื่อรถที่สวนทางมาได้ผ่านไปหมดแล้วจึงให้รถที่หยุดรอตามเครื่องหมายนั้นเคลื่อนไปได้ (ป. ๓๔)

(๓๕) เครื่องหมาย “ห้ามรถบรรทุกหนักใช้ช่องเดินรถที่กำหนด” หมายความว่า ห้ามรถบรรทุกหนักใช้ช่องเดินรถที่กำหนดในแผ่นเครื่องหมายในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (ป. ๓๕)

(๓๖) เครื่องหมาย “ให้รถตรงไป” หมายความว่า ให้ขับรถตรงไปห้ามมิให้ไปทางซ้ายหรือไปทางขวา (บ. ๓๖)

(๓๗) เครื่องหมาย “ให้ชิดซ้าย” หมายความว่า ให้ขับรถไปทางด้านซ้ายของเครื่องหมาย (บ. ๓๗)

(๓๘) เครื่องหมาย “ให้ชิดขวา” หมายความว่า ให้ขับไปทางด้านขวาของเครื่องหมาย (บ. ๓๘)

(๓๙) เครื่องหมาย “ทางเดินรถทางเดียวไปทางซ้าย” หมายความว่า ให้ขับรถเลยวไปทางซ้ายแต่ทางเดียวห้ามมิให้เลยขวาหรือตรงไป (บ. ๓๙)

(๔๐) เครื่องหมาย “ทางเดินรถทางเดียวไปทางขวา” หมายความว่า ให้ขับรถเลยวไปทางขวาแต่ทางเดียว ห้ามมิให้เลยซ้ายหรือตรงไป (บ. ๔๐)

(๔๑) เครื่องหมาย “ให้เลยซ้าย” หมายความว่า ให้ขับรถเลยวไปทางซ้ายแต่ทางเดียว ห้ามมิให้เลยขวาหรือตรงไป (บ. ๔๑)

(๔๒) เครื่องหมาย “ให้เลยขวา” หมายความว่า ให้ขับรถเลยวไปทางขวาแต่ทางเดียว ห้ามมิให้เลยซ้ายหรือตรงไป (บ. ๔๒)

(๔๓) เครื่องหมาย “ให้เลยซ้ายหรือเลยขวา” หมายความว่า ให้ขับรถเลยวไปทางซ้าย หรือไปทางขวา ห้ามตรงไป (บ. ๔๓)

(๔๔) เครื่องหมาย “ให้ไปทางซ้ายหรือไปทางขวา” หมายความว่า ให้ขับรถไปทางซ้ายหรือไปทางขวาของเครื่องหมายห้ามตรงไป (บ. ๔๔)

(๔๕) เครื่องหมาย “วงเวียน” หมายความว่า ให้รถทุกชนิด เติมน้ำมันทางซ้ายของวงเวียน และรถที่เริ่มจะเข้าสู่ทางรวมบริเวณวงเวียน ต้องหยุดให้สิทธิ์แก่รถที่แล่นอยู่ในทางรอบวงเวียนผ่านไปก่อน ห้ามขับรถแทรกหรือตัดหน้ารถที่อยู่ในเขตทางรอบบริเวณวงเวียน (บ. ๔๕)

(๔๖) เครื่องหมาย “เริ่มช่องเดินรถประจำทาง” หมายความว่า บริเวณที่ติดตั้งเครื่องหมายเป็นบริเวณเริ่มต้นของช่องเดินรถประจำทาง ห้ามมิให้รถอื่นนอกจากรถโดยสารประจำทาง หรือรถบรรทุกคนโดยสาร ประเภทที่อธิบดีกำหนดเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนด (บ. ๔๖)

(๔๗) เครื่องหมาย “ช่องเดินรถประจำทาง” หมายความว่า บริเวณที่ติดตั้งเครื่องหมายเป็นบริเวณที่กำหนดให้บนช่องเดินรถประจำทาง ห้ามมิให้รถอื่นนอกจากรถโดยสารประจำทาง หรือรถบรรทุกคนโดยสาร ประเภทที่อธิบดีกำหนดให้ช่องเดินรถประจำทางภายในระยะเวลาที่กำหนด (บ. ๔๗)

(๔๘) เครื่องหมาย “ห้ามเข้ายกเว้นรถที่กำหนด” หมายความว่า ห้ามมิให้น้ำรถไปในทางที่ติดตั้งเครื่องหมายยกเว้นรถที่กำหนดไว้ในป้ายประกอบเครื่องหมายนั้น (บ. ๔๘)

เครื่องหมายจราจรประเภทเตือน

ข้อ ๕ เครื่องหมายประเภทนี้ใช้ติดตั้งในเขตทางที่อาจเกิดอันตราย หรืออุบัติเหตุขึ้นได้ เพื่อบอกกันอันตรายหรืออุบัติเหตุดังกล่าว ให้ผู้ขับรถปฏิบัติตามความหมายแห่งเครื่องหมายนั้น ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องหมาย “ทางโค้งซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้งไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต. ๑)

(๒) เครื่องหมาย “ทางโค้งขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้งไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต. ๒)

(๓) เครื่องหมาย “ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งรัศมีแคบไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต. ๓)

(๔) เครื่องหมาย “ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งรัศมีแคบไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต. ๔)

(๕) เครื่องหมาย “ทางโค้งกลับเริ่มซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งไปทางซ้ายแล้วกลับให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต. ๕)

(๖) เครื่องหมาย “ทางโค้งกลับเริ่มขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งไปทางขวาแล้วกลับให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต. ๖)

(๗) เครื่องหมาย “ทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งรัศมีแคบไปทางซ้ายแล้วกลับให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต. ๗)

(๘) เครื่องหมาย “ทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งรัศมีแคบไปทางขวาแล้วกลับให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.๘)

(๙) เครื่องหมาย “ทางคดเคี้ยวเริ่มซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางคดเคี้ยวโดยเริ่มไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.๙)

(๑๐) เครื่องหมาย “ทางคดเคี้ยวเริ่มขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางคดเคี้ยวโดยเริ่มคดไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.๑๐)

(๑๑) เครื่องหมาย “ทางโหดตัดทางเอก” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโหดให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต. ๑๑)

(๑๒) เครื่องหมาย “ทางโทแยกทางเอกทางซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางซ้ายให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.๑๒)

(๑๓) เครื่องหมาย “ทางโทแยกทางเอกทางขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางขวาให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.๑๓)

(๑๔) เครื่องหมาย “ทางโทแยกทางเอกเยื้องกันเริ่มซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางซ้ายและหลังจากนั้น มีทางโทแยกไปทางขวา ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.๑๔)

(๑๕) เครื่องหมาย “ทางโทแยกทางเอกเยื้องกันเริ่มขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางขวาและหลังจากนั้น มีทางโทแยกไปทางซ้าย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.๑๕)

(๑๖) เครื่องหมาย “ทางโทเชื่อมทางเอกจากซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทเข้ามาเชื่อมด้านซ้าย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต. ๑๖)

(๑๗) เครื่องหมาย “ทางโทเชื่อมทางเอกจากขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทเข้ามาเชื่อมด้านขวา ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต. ๑๗)

(๑๘) เครื่องหมาย “ทางโทแยกทางเอกทางซ้ายรูปตัววาย” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทแยกจากทางเอกไปทางซ้ายเป็นรูปตัววาย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต. ๑๘)

(๑๙) เครื่องหมาย “ทางโทแยกทางเอกทางขวารูปตัววาย” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทแยกจากทางเอกไปทางขวาเป็นรูปตัววาย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต. ๑๙)

(๒๐) เครื่องหมาย “ทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกั้นทาง” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านและไม่มีเครื่องกั้นทาง ให้ขับรถให้ช้าลงให้มาก และสังเกตดูรถไฟทั้งทางขวาและทางซ้าย ถ้ามีรถไฟกำลังจะผ่านมาให้หยุดรถให้ห่างจากรถไฟอย่างน้อย ๕ เมตร แล้วรอกอยจนกว่ารถไฟนั้นผ่านพ้นไปและปลอดภัยแล้ว จึงเคลื่อนรถต่อไปได้ ห้ามมิให้ขับรถตัดหน้ารถไฟในระยะเวลาที่อาจจะเกิดอันตรายได้เป็นอันขาด (ต. ๒๐)

(๒๑) เครื่องหมาย “ทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกั้นทาง” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านและมีรั้วหรือมีเครื่องกั้นขวาง

กันทางก่อนที่จะขับรถผ่านเครื่องหมาย ให้ขับรถให้ช้าลงและพร้อมที่จะหยุดรถได้เมื่อมีเสียงสัญญาณของเจ้าหน้าที่ตงชนหรือเจ้าหน้าที่ใดกันทางหรือมีเครื่องหมายทางบดกั้น ถ้ามีรถข้างหน้าหยุดอยู่ก่อนก็ให้หยุดรอถัดต่อมาตามลำดับ เมื่อเบ็ดเครื่องกันทางแล้วให้รถที่หยุดรอเคลื่อนตามกันไปได้ (ต. ๒๑)

(๒๒) เครื่องหมาย “สัญญาณจราจร” หมายความว่า ทางข้างหน้าที่มีสัญญาณไฟจราจร ให้ขับรถให้ช้าลงและพร้อมที่จะปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจร (ต. ๒๒)

(๒๓) เครื่องหมาย “ทางแคบลงทั้งสองด้าน” หมายความว่า ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านทั้งสองด้าน ผู้ขับรถจะต้องขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น ขณะรถผ่านทางแคบผู้ขับรถจะต้องระมัดระวังมิให้รถชนหรือเสียดสีกัน

(๒๔) เครื่องหมาย “ทางแคบด้านซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าด้านซ้ายแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน ผู้ขับรถจะต้องขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น (ต. ๒๔)

(๒๕) เครื่องหมาย “ทางแคบด้านขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าด้านขวาแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน ผู้ขับรถจะต้องขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น (ต. ๒๕)

(๒๖) เครื่องหมาย “ทางคู่ข้างหน้า” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะเป็นทางคู่มีเกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจรออกเป็นสองทางไปทางหนึ่งมาทางหนึ่ง ให้ขับรถชิดไปทางด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต. ๒๖)

(๒๓) เครื่องหมาย “สิ้นสุดทางคู่” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางร่วมที่ไม่มีเกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจร ให้ขับรถให้ช้าลงและชิดด้านซ้ายของทาง และเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น (ต. ๒๓)

(๒๔) เครื่องหมาย “ช่องทางจราจรปิด” หมายความว่า ช่องทางจราจรข้างหน้าจะปิด งดการสัญจรในช่องทางตามความหมายในเครื่องหมายให้ผู้ขับรถเปลี่ยนใช้ช่องทางที่เหลืออยู่ด้วยความระมัดระวัง (ต. ๒๔)

(๒๕) เครื่องหมาย “วงเวียนข้างหน้า” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะเป็นทางแยกมวงเวียน ให้ขับรถให้ช้าลงและขับรถเข้าสู่วงเวียนด้วยความระมัดระวัง (ต. ๒๕)

(๓๐) เครื่องหมาย “สะพานแคบ” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีสะพานแคบรถเดินหลักกันไม่ได้ ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอันตรายจากรถที่จะสวนมาจากอีกฟากหนึ่งของสะพาน ถ้าเครื่องหมายอื่นติดตั้งอยู่ก็ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้นด้วย (ต. ๓๐)

(๓๑) เครื่องหมาย “ทางแคบ” หมายความว่า ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน มีขนาดตามตัวเลขเป็น “เมตร” ที่แสดงไว้ที่เครื่องหมายนั้น รถที่มีขนาดกว้างไม่เกินจำนวนตัวเลขที่บอกไว้ในเครื่องหมายให้ผ่านเข้าไปได้ แต่ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ ถ้ามีเครื่องหมายอื่นติดตั้งไว้ก็ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้นๆ ด้วย (ต. ๓๑)

(๓๒) เครื่องหมาย “ทางลัดต่ำ” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะต้องลอดช่องลอดต่ำ มีขนาดตามตัวเลขเป็น “เมตร” ที่แสดงไว้ที่

เครื่องหมายนี้ รถที่มีความสูงรวมทั้งสูงของทุบริบทสูงไม่เกินจำนวนตัวเลขที่บอกไว้ในเครื่องหมายให้ผ่านเข้าไปได้ แต่ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ ถ้ามีเครื่องหมายอื่นติดตั้งไว้ก็ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น ๆ ด้วย (ต. ๓๒)

(๓๓) เครื่องหมาย “ทางขุ่นลาดชัน” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลาดชันขึ้นเขาหรือขุ่นเนิน สันเขา หรือสันเนิน มีความลาดตามตัวเลขเป็น “ร้อยละ” ตามที่ปรากฏในเครื่องหมายอาจกำบังสายตาไม่ให้มองเห็นรถที่สวนมา ให้ขับรถให้ช้าลงและเดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้ายให้มาก กับให้ระมัดระวังอันตรายจากรถที่สวนทางมา (ต. ๓๓)

(๓๔) เครื่องหมาย “ทางลงลาดชัน” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลาดลงเขาหรือลงเนิน มีความลาดตามตัวเลขเป็น “ร้อยละ” ตามที่ปรากฏในเครื่องหมาย ให้ขับรถให้ช้าลง เดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้ายให้มาก และผู้ขับรถไม่ควรปลดเกียร์หรือดับเครื่องยนต์เป็นอันขาดในกรณีที่เส้นทางลงเขาหรือเนินที่ชันมากให้ใช้เกียร์ต่ำเพื่อความปลอดภัย (ต. ๓๔)

(๓๕) เครื่องหมาย “เตือนรถกระโดด” หมายความว่า ทางข้างหน้าเปลี่ยนระดับอย่างกะทันหัน เช่น บริเวณคอสะพาน ทางข้ามท่อระบายน้ำ เป็นต้น ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวัง (ต. ๓๕)

(๓๖) เครื่องหมาย “ผิวทางขรุขระ” หมายความว่า ทางข้างหน้าขรุขระมาก มีหลุมมีบ่อ หรือเป็นสันติดต่อกัน ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ (ต. ๓๖)

(๓๗) เครื่องหมาย “ทางเบี่ยง” หมายความว่า ทางข้างหน้าเปลี่ยนระดับลงกระทันหัน หรือเบี่ยง ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ (ต. ๓๗)

(๓๘) เครื่องหมาย “ทางลื่น” หมายความว่า ทางข้างหน้าลื่น อาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ให้ขับรถให้ช้าลงให้มากและระมัดระวังการลื่นไถล อย่าใช้ห้ามล้อโดยแรงและทันที การหยุดรถ การเบารถ หรือเลี้ยวรถ ในทางลื่นต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ (ต. ๓๘)

(๓๙) เครื่องหมาย “ผิวทางร่วน” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีวัสดุผิวทางหลุดกระเด็นเมื่อขับรถด้วยความเร็วสูง ให้ขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังอันตรายอันอาจเกิดจากวัสดุผิวทาง (ต. ๓๙)

(๔๐) เครื่องหมาย “ระวังหินร่วง” หมายความว่า ทางข้างหน้า อาจจะมีหินร่วงลงมาในผิวทาง ทำให้กีดขวางการจราจร ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอันตรายเป็นพิเศษ (ต. ๔๐)

(๔๑) เครื่องหมาย “สะพานเปิดได้” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะต้องผ่านสะพานที่เปิดให้เรือลอด ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังในการหยุดรถเมื่อเจ้าหน้าที่จะปิดกั้นทางเพื่อเปิดสะพานให้เรือผ่าน เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อรถข้างหน้าและรถข้างหลัง (ต. ๔๑)

(๔๒) เครื่องหมาย “ทางกำลังซ่อม” หมายความว่า ทางข้างหน้ากำลังมีการซ่อมอาจวางเครื่องกีดขวางไว้ หรือมีคนงานกำลังซ่อมทาง ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและระมัดระวังคนงานซ่อมทางและสิ่งกีดขวางเพื่อการซ่อมทางตอนนั้น (ต. ๔๒)

(๔๓) เครื่องหมาย “ระวังคนข้ามถนน” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางสำหรับคนข้ามถนน หรือมีหมู่บ้านราษฎรอยู่ข้างทาง ซึ่งมีคนเดินข้ามไปมาอยู่เสมอ ให้ขั้บรถให้ช้าลงพอสมควร และระมัดระวังคนข้ามถนน ถ้ามีคนกำลังเดินข้ามถนนให้หยุดรถให้คนเดินข้ามถนนไปได้โดยปลอดภัย (ต. ๔๓)

(๔๔) เครื่องหมาย “โรงเรียนระวังเด็ก” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีโรงเรียนตั้งอยู่ข้างทาง ให้ขั้บรถให้ช้าลงและระมัดระวังอุบัติเหตุซึ่งอาจจะเกิดขึ้นแก่เด็กนักเรียน ถ้ามีเด็กนักเรียนกำลังเดินข้ามถนนให้หยุดรถให้เด็กนักเรียนข้ามถนนไปได้โดยปลอดภัย ถ้าเป็นเวลาทึ่โรงเรียนกำลังสอน ให้งดใช้เสียงสัญญาณและห้ามมิให้ทำให้เกิดเสียงรบกวนด้วยประการใด ๆ (ต. ๔๔)

(๔๕) เครื่องหมาย “ระวังเครื่องบินบินต่ำ” หมายความว่า ทางข้างหน้าเข้าใกล้สนามบินและอาจมีเครื่องบินบินชนลงในระดับต่ำให้ขั้บรถให้ช้าลง หากเห็นเครื่องบินกำลังขึ้นหรือลงผ่านทางข้างหน้า ให้หยุดรถให้เครื่องบินผ่านไปโดยปลอดภัย (ต. ๔๕)

(๔๖) เครื่องหมาย “ระวังทางข้ามทางวิ่งของเครื่องบิน” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะตัดผ่านทางวิ่งของเครื่องบิน ให้ขั้บรถให้ช้าลงและระมัดระวังเป็นพิเศษ ถ้ามีเครื่องหมายอันติดตั้งไว้ก็ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น ๆ ด้วย (ต. ๔๖)

(๔๗) เครื่องหมาย “ระวังสัตว์” หมายความว่า ทางข้างหน้าอาจมีสัตว์ข้ามทาง ให้ขั้บรถให้ช้าลง และระมัดระวังอันตรายเป็นพิเศษ (ต. ๔๗)

(๔๘) เครื่องหมาย “ระวางอันตราย” หมายความว่า ทางข้างหน้าอันตราย เช่น เกิดอุบัติเหตุ ทางทรุด เป็นต้น ให้ขับรถให้ช้าลงให้มาก และระมัดระวังอันตรายเป็นพิเศษ (ต. ๔๘)

(๔๙) เครื่องหมาย “สายไฟแรงสูงพาดต่ำ” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีสายไฟแรงสูงพาดต่ำ ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอันตรายอันอาจเกิดขึ้น (ต. ๔๙)

(๕๐) เครื่องหมาย “เตือนทางโค้ง” หมายความว่า ทางข้างหน้าตอนนั้นเป็นทางโค้งอันตราย ให้ขับรถให้ช้าลงให้มากและเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ (ต. ๕๐)

(๕๑) เครื่องหมาย “ทางเดินรถสองทาง” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางเดินรถสองทาง ให้ขับรถให้ช้าลงและเดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้าย กับให้ระมัดระวังอันตรายจากรถที่จะสวนทางมา (ต. ๕๑)

(๕๒) เครื่องหมาย “ทางเดินรถสองทางตัดผ่าน” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะเป็นทางเดินรถสองทางตัดผ่าน ให้ขับรถให้ช้าลง และถ้ามีเครื่องหมายอนตดตงไว้ก็ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น ๆ ด้วย (ต. ๕๒)

(๕๓) เครื่องหมาย “ให้เปลี่ยนช่องทางจราจร” หมายความว่า ช่องทางจราจรข้างหน้าเปิดให้เปลี่ยนใช้ช่องทางจราจรตามสัญญาณกั้นในเครื่องหมาย ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอันตรายเป็นพิเศษ (ต. ๕๓)

เครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง

ข้อ ๑๐ เครื่องหมายจราจรตามข้อ ๖ (๒) เป็นเครื่องหมายประเภทบังคับให้ผู้ขับรถปฏิบัติตามความหมายของเครื่องหมายนั้น ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งทิศทางจราจรปกติ” หมายความว่า เส้นแสดงการแบ่งแยกการจราจรของยานที่มีทิศทางตรงกันข้าม โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ที่ศูนย์กลางของผิวจราจร เป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๑๕ เซนติเมตร ยาว ๒๐๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๒๐๐ เซนติเมตร ให้ขับรถไปทางด้านซ้ายของเส้นแบ่งทิศทางการจราจร ยกเว้นในกรณีที่ต้องการจะเลี้ยวขวา หรือแซงขบวนหน้ารถคันอื่น อาจจะข้ามเส้นดังกล่าวได้ด้วยความระมัดระวัง (ผ. ๑/๑)

(๒) เครื่องหมาย “เส้นทางแบ่งทิศทางจราจรเตือน” หมายความว่า เส้นแสดงการแบ่งแยกการจราจรของยานที่มีทิศทางตรงกันข้าม เป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๑๕ เซนติเมตร ยาว ๓๐๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๑๐๐ เซนติเมตร แสดงให้ทราบว่าใกล้จะถึงเส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซง ให้ขับรถไปทางด้านซ้ายของเส้นแบ่งทิศทางจราจรเตือน ยกเว้นในกรณีที่ต้องการจะเลี้ยวขวาหรือแซงขบวนหน้ารถคันอื่น อาจจะข้ามเส้นดังกล่าวได้ด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ (ผ. ๑/๒)

(๓) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซง” หมายความว่า เส้นแสดงการแบ่งแยกการจราจรของยานที่มีทิศทางตรงกันข้าม เป็นเส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง ๑๕ เซนติเมตร ให้ขับรถไปทางด้านซ้ายของเส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซง ห้ามขับรถผ่านหรือค้อมโดยเด็ดขาด (ผ. ๑/๓)

(๔) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งทิศทางจราจรคู่” หมายความว่า เส้นแสดงการแบ่งแยกการจราจรของยานที่มีทิศทางตรงกันข้าม เป็น

เส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ขนานไปกับเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๒๐๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๒๐๐ เซนติเมตร เส้นทั้งสองมีระยะห่างกัน ๑๕ เซนติเมตร ห้ามขับรถที่อยู่ในทิศทางของเส้นทึบผ่านหรือกล่อมเส้นทึบโดยเด็ดขาด รถที่อยู่ในทิศทางของเส้นประอาจจะข้ามเส้นดังกล่าวนี้ด้วยความระมัดระวัง (ผ. ๑/๔)

(๕) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซงคู่” หมายความว่า เส้นแสดงการแบ่งแยกการจราจรของขบวนยานพาหนะที่ทิศทางตรงกันข้าม เป็นเส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ขนานกันมีระยะห่างระหว่างเส้น ๑๕ เซนติเมตร ห้ามขับรถผ่านหรือกล่อมโดยเด็ดขาด ทั้งสองทิศทาง (ผ. ๑/๕)

(๖) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งช่องเดินรถปกติ” หมายความว่า เส้นแบ่งช่องเดินรถโดยทั่วไป เป็นเส้นประสีขาวขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๑๐๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๓๐๐ เซนติเมตร ให้ขับรถภายในช่องเดินรถ ห้ามขับคล่อมเส้นแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่จะเปลี่ยนช่องเดินรถ (ผ. ๒/๑)

(๗) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งช่องเดินรถเตือน” หมายความว่า เส้นแบ่งช่องเดินรถประเภทเตือน เป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๓๐๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๑๐๐ เซนติเมตร แสดงให้ทราบว่าใกล้จะถึงเส้นแบ่งช่องเดินรถห้ามแซง ห้ามขับรถคล่อมเส้นช่องเดินรถ เว้นแต่จะเปลี่ยนช่องเดินรถ (ผ. ๒/๒)

(๘) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งช่องเดินรถห้ามแซง” หมายความว่า เส้นแบ่งช่องเดินรถห้ามแซง เป็นเส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร

ห้ามขับรถผ่านหรือคล่อมเส้นแบ่งช่องเดินรถ ห้ามแซงโดยเด็ดขาด
(ผ. ๒/๓)

(๘) เครื่องหมาย “เส้นขอบทาง” หมายความว่า เส้นแสดงแนวขอบทางเป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๓๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๖๐ เซนติเมตร ให้ขับรถในช่องจราจรด้านขวาของเส้นนั้น
(ผ.๓)

(๑๐) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งช่องเดินรถประจำทาง” หมายความว่า เส้นแบ่งช่องเดินรถที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถสำหรับรถโดยสารประจำทางหรือรถบรรทุกทุกคนโดยสารประเภทที่อธิบดีกำหนดเป็นเส้นทึบสีเหลือง ขนาดกว้าง ๒๐ เซนติเมตร ห้ามขับรถประเภทอื่นเข้าไปในช่องเดินรถประจำทาง (ผ.๔/๑)

(๑๑) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งช่องเดินรถประจำทางสามารถข้ามผ่านได้” หมายความว่า เส้นแบ่งช่องเดินรถที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถสำหรับรถโดยสารประจำทางหรือรถบรรทุกทุกคนโดยสารประเภทที่อธิบดีกำหนดเป็นเส้นประสีเหลือง ขนาดกว้าง ๒๐ เซนติเมตร ยาว ๖๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๓๐ เซนติเมตร รถประเภทอื่นอาจจะผ่านเส้นดังกล่าวนี้ได้ด้วยความระมัดระวัง (ผ. ๔/๒)

(๑๒) เครื่องหมาย “เส้นห้ามหยุดรถหรือจอดรถ” หมายความว่า ห้ามมิให้หยุดรถหรือจอดรถทุกชนิดตรงแนวนั้นบนอันขาด เป็นเส้นสีขาว สลับแดง มีขนาดยาว ๕๐ เซนติเมตร แสดงที่ขอบทางของวงเวียนและที่อื่น ๆ (ผ.๕/๑)

(๑๓) เครื่องหมาย “เส้นห้ามจอดเว้นแต่หยุดรับ-ส่งผู้ชั่ง” หมายความว่า ห้ามมิให้จอดรถทุกชนิดระหว่างแนวนั้น เว้นแต่การหยุดรับ-ส่งคนหรือสิ่งของผู้ชั่ง ซึ่งต้องกระทำโดยมิชักช้าบนเส้นสีขาว สลับเหลืองขนาดยาว ๕๐ เซนติเมตร แสดงทาบทางขอบวงเวียนและที่อื่น ๆ (ผ.๕/๒)

(๑๔) เครื่องหมาย “เส้นแนวหยุด” หมายความว่า เส้นขวางถนน เป็นเส้นทึบสีขาวขนาดกว้าง ๔๐ เซนติเมตร ให้ผู้ขับรถหยุดรถก่อนถึงแนวเส้นขวางทุกครั้ง และให้ดูจังหวะที่รถว่าง เมื่อไม่เป็นเหตุให้เกิดขวางการจราจรและไม่เกิดอันตรายแล้วจึงให้ขับรถผ่านเส้นขวางไป (ผ.๖)

(๑๕) เครื่องหมาย “เส้นให้ทาง” หมายความว่า เส้นขวางถนน เป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๔๐ เซนติเมตร ยาว ๖๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๓๐ เซนติเมตร ให้ขับรถให้ช้าลงแล้วดูความปลอดภัยจากรถอื่นและคนเดินเท้าในทางที่ขวางหน้าให้รถและคนเดินเท้าในทางขวางหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรแล้ว จึงให้เคลื่อนรถต่อไปได้ด้วยความปลอดภัย (ผ. ๗)

(๑๖) เครื่องหมาย “เส้นทะแยงสำหรับทางแยก” หมายความว่า เป็นเส้นทึบสีเหลืองขนาดกว้าง ๑๕ เซนติเมตร ลากทะแยงตัดกันทำมุม ๔๔ องศา ห่างกัน ๒๐๐ เซนติเมตร ภายในกรอบเส้นทึบสีเหลืองขนาดกว้าง ๒๐ เซนติเมตร ห้ามหยุดรถทุกชนิดภายในกรอบเส้นทะแยงสำหรับทางแยกยกเว้นรถที่หยุดรอเพื่อเลี้ยวขวา (ผ. ๘)

(๑๓) เครื่องหมาย “เส้นจอตรง” หมายความว่า เป็นเส้นทับสี่เหลี่ยมด้านกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ให้จอตรงภายในเส้นจอตรง ห้ามจอตรงล้อมเส้นหรือทำให้ส่วนใดของรถลาออกไปนอกแนวที่กำหนด (ผ. ๘)

(๑๔) เครื่องหมาย “ลูกศรตรงไปข้างหน้า” หมายความว่า ลูกศรสีขาวโดยมีปลายลูกศรตรงไปข้างหน้าผู้ขับรถในช่องเดินรถนั้นต้องขับรถตรงไปข้างหน้าห้ามเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา (ผ. ๑๐)

(๑๕) เครื่องหมาย “ลูกศรเลี้ยวซ้าย” หมายความว่า ลูกศรทับสี่เหลี่ยมโดยมีปลายลูกศรเฉียงไปทางซ้ายผู้ขับรถในช่องเดินรถนั้นต้องขับรถเลี้ยวซ้ายห้ามขับรถตรงไปหรือเลี้ยวขวา (ผ. ๑๑)

(๑๖) เครื่องหมาย “ลูกศรเลี้ยวขวา” หมายความว่า ลูกศรทับสี่เหลี่ยมโดยมีปลายลูกศรเฉียงไปทางขวาผู้ขับรถในช่องเดินรถนั้นต้องขับรถเลี้ยวขวาห้ามขับรถตรงไปหรือเลี้ยวซ้าย (ผ. ๑๒)

(๑๗) เครื่องหมาย “ลูกศรตรงไปและเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา” หมายความว่า ลูกศรทับสี่เหลี่ยมโดยมีปลายลูกศรแยกออกเป็นสองทางตรงทางหนึ่งกับเฉียงซ้ายอีกทางหนึ่ง หรือตรงกับเฉียงขวาให้ผู้ขับรถในช่องเดินรถนั้นขับรถตรงไปกับเลี้ยวซ้าย หรือตรงไปกับเลี้ยวขวาตามแนวนั้นร่วมกันแล้วแต่กรณี (ผ. ๑๓)

(๑๘) เครื่องหมาย “ลูกศรเลี้ยวซ้ายกับเฉียงขวา” หมายความว่า ลูกศรทับสี่เหลี่ยมโดยมีปลายลูกศรแยกออกเป็นสองทาง ซ.เฉียงซ้ายทางหนึ่งกับเฉียงขวาอีกทางหนึ่ง ให้ผู้ขับรถในช่องเดินรถนั้น เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวาห้ามขับรถตรงไป (ผ. ๑๔)

(๑๙) เครื่องหมาย “เส้นทางข้าม” หมายความว่า เส้นทับสี่เหลี่ยมด้านกว้าง ๑๕ เซนติเมตร ยาวอย่างต่ำ ๒๕๐ เซนติเมตร วางขนาน

กับแนวถนนห่างกัน ๕๐ เซนติเมตร และมีเส้นแนวหยุดหรือเส้นให้ทาง
ก่อนถึงเส้นทางข้ามอย่างน้อย ๕๐ เซนติเมตร ผู้ขับรถทุกชนิดจะต้อง
ขับรถให้ช้าลง และพร้อมที่จะหยุดรถได้ทันที เมื่อมีคนเดินข้ามถนน
ทางข้ามนั้น ในเขตทางข้ามถนนที่ไม่มีเจ้าหน้าที่หรือเครื่องสัญญาณ
ควบคุม ให้ผู้เดินข้ามถนนมีสิทธิไปก่อน ฉะนั้นในขณะที่มีคนกำลัง
เดินอยู่ในทางข้ามถนน ให้ผู้ขับรถหยุดรถก่อนถึงเส้นแนวหยุดหรือ
เส้นให้ทาง และเมื่อคนเดินข้ามถนนได้ข้ามไปโดยปลอดภัยแล้ว จึงจะ
เคลื่อนรถต่อไปได้

ทางข้ามที่มีเจ้าหน้าที่หรือสัญญาณควบคุมคนเดินข้ามมีสิทธิที่จะ
เดินข้ามทางได้ โดยรถต่างๆ ต้องหยุดให้ในขณะที่มีสัญญาณห้ามรถ
ข้ามนั้น

เมื่อรถข้างหน้าได้หยุดเพื่อให้ผู้เดินเท้าข้ามถนนตรงทางข้าม ให้ผู้
ขับรถที่ตามมาข้างหลังหยุดรถต่อกันไปตามลำดับ ห้ามมิให้แซงรถที่หยุด
คอยข้างหน้าขึ้นไป

ห้ามมิให้หยุดหรือจอดรถทุกชนิดตรงเขตทางข้ามถนนไม่ว่าในกรณี
ใด ๆ ถ้ามีสัญญาณให้รถหยุดหรือการจราจรข้างหน้าติดขัดรถทุกคันจะต้อง
หยุดก่อนถึงแนวเส้นให้ทาง ห้ามมิให้หยุดล้ำเข้าไปในเขตทางข้ามถนน

ข้อ ๓๑ ถ้าเจ้าพนักงานจราจรได้เขียนข้อความอย่างใด หรือใช้

วัตถุอย่างอื่น ผง ดอก หรือตัดไว้เป็นอักษรบนพันทง เช่น หยด จับซ้ำ ๆ
เลี้ยวขวา ฯลฯ ก็ให้ผู้นับรถปฏิบัติตามข้อความนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

กำหนด ณ วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

พลตำรวจเอก มนต์ชัย พันธุ์คงชน

อธิบดีกรมตำรวจ